

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ČÍNSKÁ MENŠINA V USA 1840-1910

Chinese community in the USA 1840-1910

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. Lucie Olivová, M.A., Ph.D.

Rok odevzdání: 2012

Vypracovala:

Renata Šobrová

KAS, III. ročník

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškeré použité prameny a literaturu.

Šanghaj, 1. dubna 2012

.....

Renata Šobrová

Anotace

Cílem této práce bylo podat všeobecný přehled o čínské emigraci do Spojených států amerických. Chronologicky jsou zde zachyceny příčiny příchodu Číňanů do USA, jejich usazování a přijetí místními obyvateli.

Práce se dále dotýká tehdejší americké emigrační politiky a jejího vlivu na formování sociálního prostředí Chinatownů a čínských ilegálních organizací a gangů, které zcela ovládaly veškerý vnitřní život zdejší čínské komunity.

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala vedoucí své práce Doc. Lucii Olivové, M. A., Ph.D. za vstřícný přístup, cenné rady a připomínky při zpracování tématu. Mé díky dále patří všem vyučujícím Univerzity Palackého, kteří po dobu mého studia přispívali k mému osobnímu rozvoji, mé nesmírně trpělivé rodině a blízkým přátelům: Mark Marone, Stacey Mazurek, Roberto Cardenas, Haně Cardenas, Monice Cathcart, Pierrot Vilpoux, Ilaria Adami, Aurelie Moyon, MUDr. Janě Dvořákové, Pavlu Dvořákovi st., Pavlu Dvořákovi ml., Martinovi Koššovi, Monice Syrové, Petře Švarcové a Evě Raiskubové.

Obsah

Seznam použitých zkratk.....	7
Seznam tabulek.....	8
Ediční poznámka.....	9
Úvod.....	10
1. Počátky čínské emigrace do Spojených států amerických	12
1.1. Zlatá horečka	12
1.2. Nejen zlatokopové	14
1.3. Nežádoucí konkurence	16
2. Příčiny vedoucí k zamezení vstupu čínských emigrantů na území Spojených států amerických	19
2.1. Nezaměstnanost a ekonomická krize	19
2.2. Vyvrcholení protičínských nálad	20
3. Společnost svobodných mláďenců	24
3.1. Čtyři společenské neřesti.....	24
3.2. Svobodní mláďenci	25
4. Čínské zločinecké organizace: prostituce a opium.....	28
4.1. Prostituce	28
4.2. Opium	33
4.3. Hazard	35
5. Čínské společenské, obchodní a ilegální organizace	38
5.1. Historické pozadí.....	38
5.2. Spolky a organizace v amerických Chinatownech.....	39

5.3. Organizace tong.....	41
5.4. Vládnoucí organizace amerických Chinatownů.....	42
Závěr	46
Resumé v angličtině	47
Seznam literatury.....	48
Příloha.....	50

Seznam použitých zkratek

USA	Spojené státy americké
NYC	New York City
CCBA	Chinese Consolidated Benevolent Association – Čínská konsolidovaná dobročinná asociace

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: *Počet čínských obyvatel ve Spojených státech amerických, 1860-1910*

Tabulka č. 2: *Legální import opia do USA, 1860-1909*

Ediční poznámka

V mé práci dochází k hojnému užití čínských a kantonských vlastních jmen. Proto bylo zapotřebí vyřešit jejich přepis. Pro přepis všech čínských jmen a pojmů jsem zvolila oficiální čínskou znakovou transkripci pinyin. U přepisu z kantonštiny zatím neexistuje jednotný přepis, a proto jsou všechna kantonská slova přejata v nezměněné podobě.

Většina citací z pramenů, které vkládám do své práce, jsou překlady anglických originálů. Tyto citace jsem vzhledem k nedostatku podkladů v češtině nebo slovenštině, překládala osobně.

Úvod

Čtyřicátá léta devatenáctého století jsou zásadním časovým obdobím týkajícím se čínské emigrace do Spojených států amerických. Na počátku čtyřicátých let to bylo pouhých pár desítek obchodníků, kteří se zde pozvolna usazovali. Situace se ovšem dramaticky změnila po vypuknutí tzv. zlaté horečky v roce 1848. Masy Číňanů se vydávaly hromadně přes oceán, aby hledaly zlato a nový život. Z počátku byli vítanou a potřebnou pracovní silou, ale situace se s ubýváním zásob zlata dramaticky měnila. Cílem mé práce bude podat všeobecný přehled o čínské emigraci do USA vedle rozboru sociálního prostředí amerických Chinatownů¹. Budu se snažit analyzovat vliv amerických zákonů na formování zdejší čínské komunity, ve které se hojně šířily mnohé společenské neřesti a ve které vznikaly organizace ovládající veškerý vnitřní život a obyvatele Chinatownů, ve kterých se nebývale rozšířil organizovaný zločin.

V úvodní části své práce se zabývám příchodem a usazováním čínských emigrantů na území Spojených států amerických, dále pak odvětvími, ve kterých se uplatnili, a také jak byli přijati místními občany. Pro tuto část jsem nejčastěji vycházela z anglicky psané studie od P. Kwonga a D. Miščevič², která je přehledem čínské emigrace do USA od čtyřicátých let do současnosti. Dále jsem čerpala z literatury R. Takakiho³, který se zabývá využitím

¹ Chinatown - část města, která je obývána převážně čínskými emigranty. Chinatowny existují po celém světě.

² KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka. *Chinese America. The Untold Story of America's Oldest New Community*. New Press, 2005.

³ TAKAKI, Ronald. *Strangers from a Different Shore: A History of Asian Americans*. New York: Little, Brown and Company, 1998.

čínských emigrantů jako levné pracovní síly. Další použité dílo bylo od M. R. Coolidge⁴, která se ve své práci zabývá převážně kulturními aspekty čínské emigrace do USA.

V kapitole třetí rozebírám příčiny, které vedly k zamezení vstupu čínských emigrantů do USA, ale také vliv amerických zákonů na formování zdejší čínské komunity. Pro zpracování této části jsem použila hlavně studii od N. Airim - Hierota⁵, který se zabývá etnicitou a rasovými problémy ve Spojených státech amerických.

Část čtvrtá pojednává o společenských neřestech, které se šířily v amerických Chinatownech. Zabývá se především prostitucí, hazardem a užíváním opia. Zde jsem vycházela z práce M. K. Homa⁶, která se zabývá společenskými neřestmi v čínské společnosti a ze studie J. S. McIllwaina⁷, který rozebírá téma organizovaného zločinu v USA zvláště pak v New York City.

Kapitola pátá a šestá podává přehled o společenských organizacích a vládnoucích spolecích kontrolujících organizovaný zločin v Chinatownech na území Spojených států amerických. Zde jsem nejvíce čerpala z kriminologické studie K. China⁸.

⁴ COOLIDGE, Mary Roberts. *Chinese Immigration*. New York: Henry Holt, 1909.

⁵ AIRIM - HERIOT, Najia. *Chinese Immigrants, African Americans, and Racial Anxiety in the United States, 1848-82*. Urbana: University of Illinois Press, 2003.

⁶ HOM, Marlon K.. *Songs of the Golden Mountain: Cantonese Rhymes from San Francisco Chinatown*. CA: University of California Press, 1987.

⁷ McILLWAIN, Jeffrey Scott. *Organizing Crime in Chinatown: Race and Racketeering in New York City, 1890-1910*. 2004.

⁸ CHIN, Ko-lin. *Chinatown Gang: Extortion, Enterprise, & Ethnicity*. London: Oxford University Press, 1996.

1

Počátky čínské emigrace do Spojených států amerických

1.1

Zlatá horečka

Příchod Číňanů do USA se datuje přibližně od roku 1840. Čínští emigranti připlouvali k západnímu pobřeží Spojených států, kde se usazovali v přístavních městech, zejména pak v San Francisku a jeho okolí.⁹ Prvními čínskými emigranty byli hlavně obchodníci a společenská třída, která vždy hledala nové obchodní příležitosti v zámoří. Jako jedni z mála to byli právě oni, kteří disponovali dostatečným množstvím finančních prostředků, které bylo zapotřebí k zaplacení nákladné plavby přes oceán. Pro nižší společenské třídy bylo téměř nereálné zaplatit samotné náklady na cestu. Tento fakt vedl k tomu, že mnohé čínské cestovní a obchodní společnosti začaly nabízet cestu na úvěr. Součástí takového úvěru byla smlouva, která zavazovala dlužníka pracovat pro věřitele po určitou časovou lhůtu, která obvykle představovala pět až sedm let.¹⁰

V samotném San Francisku, kde později vyrostla jedna z největších čínských komunit v USA, žilo na podzim roku 1849 pouze pár stovek Číňanů. Když se po vypuknutí tzv. zlaté

⁹ Viz obr. č. 2.

¹⁰ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 44.

horečky v roce 1848 dostaly do Číny, konkrétně do provincie Guizhou, zprávy o nesmírných zásobách nerostného bohatství v Kalifornii, situace se dramaticky změnila.¹¹

V Kantonu a okolí se začalo šířit množství tiskovin a letáků, které měly přilákat případné zájemce o práci a nový život ve Spojených státech. Jejich text zněl asi takto: *„Američané jsou velmi bohatí a rádi přivítají nově příchozí Číňany. V USA vás čekají vysoké mzdy, velké domy, dostatek jídla a oblečení prvotřídní kvality.... Je to krásná země bez mandarínů a vojáků, kde si jsou všichni bez rozdílu rovni. V USA již žije mnoho krajanů z Číny, a proto se nebudete cítit jako cizinci.... Zájemci necht' přijedou do Hong Kongu anebo se přihlásí na uvedené adrese v Kantonu, kde jim bude poskytnuto více podrobností.“*¹² Informace tohoto typu a samotní mnozí zbohatlíci, kterým se již na počátku zlaté horečky podařilo v Kalifornii objevit zlato, za které si v Číně budovali honosná sídla, měly za následek, že se pouze během roku 1852 do Kalifornie přeplavilo na 20 000 Číňanů.¹³

O třicet let později, konkrétně v roce 1882, se těch, kteří se vydali z Číny do USA zbohatnout a hledat zde lepší život, nacházelo na samotném území Kalifornie již přibližně 370 000. Koncem roku 1852 tvořili jednu čtvrtinu veškerých zlatokopů na americkém západě právě samotní Číňané.¹⁴

¹¹ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 7.

¹² Tamtéž, s. 7.

¹³ COOLIDGE, Mary Roberts, s. 18.

¹⁴ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 7-8.

Jak již bylo zmíněno, mnozí přicházeli do Spojených států s úmyslem zbohatnout a následně se vrátit zpět do Číny. Pro velkou část se tyto plány ovšem nenaplnily. Příčinami byly jak neustálé nepokoje na území Číny a vysoké náklady na zpáteční cestu, tak i překážky zabráňující případnému budoucímu návratu do USA. Důsledkem bylo, že se zde téměř polovina čínských emigrantů trvale usadila.

1.2

Nejen zlatokopové

Čínští dělníci přicházející do USA většinou pocházeli z oblastí, kde se pěstovala rýže, a tudíž uměli dokonale ovládat vodní toky, vyznali se ve stavbě kanálů, stok a přehrad. Část jich měla již předchozí těžební zkušenosti z Jihovýchodní Asie, konkrétně z Malajsie, kde Číňané těžili cín ještě před britskou kolonizací v roce 1880. Tyto faktory jim zaručovaly výborné předpoklady k práci v oboru zlatokopectví.¹⁵

Podnikaví Číňané ovšem nezastávali v USA jen namáhavou práci zlatokopů. Vzhledem k tomu, že se většina mužů v Kalifornii zajímala pouze o hledání zlata, byl nedostatek pracovních sil v ostatních odvětvích. Číňané využili tohoto nedostatku a začali poskytovat služby, po kterých byla největší poptávka. *„Začali provozovat jídelny a prádelny, dále se také zabývali stavbou domů, jejichž konstrukce se dovážely z Kantonu, věnovali se obchodu, rybolovu, zemědělství a pěstitelství. Se svými řemeslnými a zemědělskými*

¹⁵ PURCELL, Victor. *The Chinese in Malaya*. London: Oxford University Press, 1948, s. 98.

*dovednostmi následovali zlatokopy, kteří se nezdržovali pouze na území státu Kalifornie. Zlatokopectví se postupně rozrůstalo dál do oblastí států Idaho, Oregonu, Washingtonu, Nevady, Montany, Colorada, Wyomingu, Jižní Dakoty a na Aljašku.*¹⁶

Jak již bylo výše zmíněno, mnozí čínští emigranti byli nebo se později stali obchodníky. V letech 1870-1900 přibližně 40% Číňanů v San Francisku podnikalo. Většinou si zakládali své vlastní obchody nebo byli velkoobchodníky. Jedním z dalších oborů, ve kterém se výborně uplatnili, bylo lékařství. Čínští lékaři, kteří si zde díky svým dovednostem vybudovali širokou klientelu, se ve Spojených státech těšili nemalé vážnosti.¹⁷

Výše uvedená fakta by mohla naznačovat dobré postavení nově příchozích čínských emigrantů ve Spojených státech amerických. Opak byl ovšem pravdou. Počet čínských zlatokopů, kteří se vypravili do USA za zbohatnutím, byl vysoký. Bylo k nim přistupováno jako k cizím státním příslušníkům, byli přijímáni jako všichni občané Spojených států s jinou barvou pleti než bílou. Pouze ve výjimečných případech byli přijati jako plnohodnotní američtí občané. V dobových novinách *The Daily Alta California*¹⁸ se v roce 1851 objevily články vyjadřující nadšení z nově příchozích čínských pracovníků. „*Číňané jsou ti nejpilnější, nejtišší a nejtrpělivější z nás.... Zdá se, že jsou sžití s našimi zákony tak, jako by se zde narodili. Záměrem mnohých z nich je zde požádat o americké občanství, čímž jasně dávají*

¹⁶ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 44.

¹⁷ TAKAKI, Ronald, s. 79-80.

¹⁸ Deník vycházející v San Francisku v 19. století.

najevo, že by se zde rádi usadili.”¹⁹ Příčinou těchto pozitivně laděných článků byla pravděpodobně tehdejší vysoká poptávka po pracovní síle.

1.3

Nežádoucí konkurence

Velká vlna nevole se ze strany evropských emigrantů proti čínským přistěhovalcům zvedla již necelých deset let po jejich příchodu do Kalifornie. Číňané svou pílí představovali pro ostatní zaměstnance dolů značnou a nežádoucí konkurenci. První povstání proti čínským dělníkům vypuklo již v roce 1849, kdy bylo na celém území státu Kalifornie pouze několik stovek čínských přistěhovalců. Šedesát Číňanů, kteří tenkrát pracovali pro britskou těžební společnost v distriktu *Tuolumne*²⁰, bylo vyhnáno skupinou bílých zlatokopů.²¹

V roce 1852 byl přijat zákon o zvláštní dani. Tento zákon se netýkal těch přistěhovalců, kteří se hodlali stát americkými občany. O tuto možnost byli ovšem čínští přistěhovalci připraveni, americké zákony jim neumožňovaly totiž o americké občanství požádat. „*Podle zákona o zvláštní těžební dani museli tedy měsíčně, až do roku 1870, kdy byla tato povinnost zrušena novým zákonem o občanských právech, odvádět taxu ve výši 3 amerických dolarů.*”²² V dobovém tisku se začínaly objevovat i protičínsky laděné články.

¹⁹ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 44.

²⁰ Okres v pohoří Sierra Nevada v americkém státě Kalifornie.

²¹ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 45.

²² Tamtéž.

V deníku *The Daily Alta California*, kde se ještě v roce 1851 o Číňanech zmiňovali s velkým nadšením a chválou, byl na jaře roku 1853 otištěn článek s naprosto protichůdným obsahem: „... Číňané jsou nízcí a otročtí námezdní dělníci, horší než černoši, stranící si navzájem. Jsou prolhaní a nemravní, a navíc nezměrně nižší než Indiáni....“²³ Situace se pro čínské přistěhovance postupně stávala velmi nepříznivou. Útoky ze strany řadových občanů a zvláštní opatření ze strany vlády začaly ztěžovat již tak mizerný život mnohých čínských dělníků.

V roce 1863 byla zahájena výstavba železnice, která měla vést z východu na západ USA.²⁴ Budování železnice bylo obtížné zejména v západní oblasti, kde trať procházela mnohými pouštěmi a pohořím *Sierra Nevada*. „Dělníci bílé barvy pleti, kteří byli najímáni pro tuto práci, požadovali vyšší mzdy a hrozili stávkou. Vedení obchodní společnosti *Central Pacific*²⁵, která zodpovídala za výstavbu železnice na západě Spojených států, se proto i přes všeobecně negativní postoj vůči čínským přistěhovalcům, rozhodlo upřednostnit pro tuto vysoce namáhavou práci právě je. Když se v roce 1869 železnice dokončovala, bylo z celkového počtu 17 000 dělníků najatých pro výstavbu západní části trati právě 15 000 čínského původu.“²⁶ Důvodů pro najímání čínských přistěhovalců pro výstavbu transkontinentální železnice bylo několik. Dělníci bílé barvy pleti preferovali lépe placenou a méně namáhavou práci v těžebních dolech či v oboru zemědělství. Vedení *Central Pacific* si bylo dobře vědomo, že čínští dělníci jsou pro tuto práci vhodnější díky svým pracovním

²³ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 45.

²⁴ Viz obr. č. 4.

²⁵ Společnost, která řídila výstavbu železnice mezi státy Kalifornie a Utah.

²⁶ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 54.

zkušenostem, pokoře, pracovitosti a v neposlední řadě ochotě pracovat za relativně nízký plat, který v jejich případě činil přibližně 28 amerických dolarů za měsíc.²⁷

²⁷ <http://cpr.org/Museum/Chinese.html> (2012-01-04)

2

Příčiny vedoucí k zamezení vstupu čínských přistěhovalců na území Spojených států amerických

2.1

Nezaměstnanost a ekonomická krize

Po dokončení výstavby transkontinentální železnice se většina čínských dělníků rozprchla po celém západním pobřeží a do států okolo pohoří *Rocky Mountains*²⁸, aby si zde hledala novou práci. Další tisíce emigrantů stále přicházeli z Číny, kde byli rekrutováni lodními společnostmi, které fungovaly v úzkém spojení s pracovními agenturami. Tito nově příchozí se začali usazovat ve větších městech, kde našli uplatnění v různých továrnách, zejména pak textilních a tabákových.²⁹

Vzhledem k ekonomické krizi, která následovala občanskou válku v roce 1873, se navíc z východního pobřeží Spojených států na západ přestěhoval za práci přibližně jeden milión obyvatel. Své rozhořčení nad velkou nezaměstnaností a bídou místní obyvatelé nasměřovali proti Číňanům, kteří byli všeobecně považováni za viníky ekonomického propadu v USA.³⁰

²⁸ Česky označované jako Skalnaté hory, pohoří v Severní Americe, které tvoří východní část horského systému Kordiller. Nejvyšší horou je Mount Elbert (4401m), která se nachází ve státě Colorado.

²⁹ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 65.

³⁰ Tamtéž, s. 65.

„V roce 1871 v Los Angeles propukly nepokoje zapříčiněné zastřelením policisty, který právě řešil roztržku dvou čínských klanů. Stovky bílých rebelů zablokovali místní Chinatown a začaly vraždit, pálit a plenit. Patnáct Číňanů zde bylo oběšeno, čtyři zastřeleni a dva zraněni. Další událost obdobného rázu se odehrála v Sacramento Valley v městečku Chico, kde skupina bělochů svázala čtyři Číňany a upálila je zaživa.“³¹ Podobných incidentů a útoků namířených proti čínským emigrantům stále přibývalo.

2.2

Vyvrcholení protičínských nálad

Velký nátlak byl na čínské emigranty vyvíjen nejen ze strany místních obyvatel, ale i ze strany legislativy. „V roce 1870, necelý rok po dokončení stavby transkontinentální železnice, byl přijat zákon, který předepisoval velikost plochy v pokojích či bytech na osobu. Tato plocha měla činit 14.1 m³.“³² Tímto nařízením byli téměř všichni Číňané žijící většinou ve velkých počtech v malých prostorách postaveni mimo zákon. Sankce za jeho porušení činila 500 amerických dolarů nebo hrozilo uvěznění.³³

„Ve věznicích bylo zase vydáno nařízení, podle kterého nesměl mít žádný vězeň vlasy delší než 2.5 cm.“³⁴ Tehdy nosili čínští muži podle mandžuské tradice dlouhý cop, který jim

³¹ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 68.

³² Tamtéž.

³³ Tamtéž.

³⁴ Tamtéž.

byl v případě uvěznění ustřížen. V případě prádelen, které byly ve velké většině provozovány právě Číňany, byl vydán předpis, podle kterého musel každý majitel, který nevlastnil povoz na přepravu prádla tažený koňmi, zaplatit čtvrtletně poplatek 15 amerických dolarů. Následoval předpis, který zakazoval pohyb osob nesoucích náklad na tyči přes rameno na chodnících.³⁵ Číňané se proti těmto diskriminačním nařízením snažili bránit. Podávali mnohé stížnosti a odvolání, které byly americkými úřady a soudy ve většině případů ignorovány a zamítány.

Od roku 1870 prakticky veškerý dělnický tisk a organizace ve Spojených státech zastávaly a propagovaly názor, že by se mělo zamezit dalšímu přílivu Číňanů. Čínská emigrace se dokonce stala velmi silnou politickou zbraní. Demokraté obvinili opatrné, právě vládnoucí republikány, že nezaujmají dostatečně silný postoj týkající se čínské emigrace. Ti se v roce 1876 rozhodli sestavit komisy pro přezkoumání čínské otázky. Komise sestávala převážně z občanů Kalifornie, kteří byli většinou zaujati proti Číňanům. Před komisí vypovídalo proti čínským přistěhovalcům množství právníků, soudců, lékařů, novinářů, dělnických vůdců, sociologů a dalších. Komise se mimo jiné zabývala i otázkou kriminality. Většina z výše uvedených dotázaných dosvědčila, že čínské ženy byly do USA dovezeny, aby vykonávaly práci prostitutek, a že i Američanky byly lákány tuto práci vykonávat za účelem poskytování sexuálních služeb čínským mužům. Dále se diskutovalo o problémech hazardu, který byl podle svědků kontrolován čínskými skupinami s názvem *tong*³⁶ a o problémech

³⁵ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 68.

³⁶ Organizace, které byly původně zakládány čínskými emigranty na území Spojených států v 50. letech 19. století. Význam slova tong 堂(táng) se dá překládat jako hala, sál či místo určené ke shromažďování. Díky trvalému zapojování do nezákonných aktivit jako hazardu, prostituce, pašování opia, vydírání a ilegální

užívání opia, které bylo oblíbené mezi Číňany a šířilo se dál do společnosti. Za město San Francisko vypovídal před touto komisí jistý Frank M. Pixley³⁷, bývalý státní zástupce státu Kalifornie, který veřejně vyjádřil tento názor: „*Čínská rasa je tou nejnižší, která byla bohem stvořena. Rád bych stál na kopci Telegraph Hill³⁸ a díval se z něj na oběšené Číňanů a na to, jak jsou lodě, na kterých připlouvají, podpalovány hned, když zakotví v přístavu.*“³⁹

Komise nakonec konstatovala, že situace se zřetelně podobá modernímu otroctví a obvinila společnost *Six Companies*⁴⁰, která se podílela v USA na stavbě železnic, přehrad a na budování dalších velkých projektů, že tyto tzv. poloviční otroky dopravila právě ona. Výsledky vyšetřování této zvláštní komise byly v následujícím roce projednávány v americkém Senátu.⁴¹ Postupně byly přijaty zákony, které měly zamezit dalšímu přílivu a usazování čínských přistěhovalců.

V roce 1879 bylo státem Kalifornie Číňanům odepřeno volební právo (spolu se slabomyslnými, duševně chorými a těžkými zločinci) a zároveň bylo vydáno nařízení pro stát Kalifornie, které zakazovalo všem společnostem fungujícím na jejím území

emigrace, jsou tyto organizace považovány americkými soudními a právními orgány za zločinecké a tudíž protizákonné.

³⁷ Frank Morrison Pixley (1825 –1895) - americký novinář a politik, který krátce vykonával i funkci nejvyššího státního zástupce státu Kalifornie.

³⁸ Kopec ve výši 83m, který se nachází v části San Franciska, která je v těsné blízkosti Pacifického oceánu.

³⁹ AIRIM-HERIOT, Najia, s. 183.

⁴⁰ Skupina stavebních společností, které se podílely na budování železnic, přehrad a dalších rozsáhlých projektů.

⁴¹ AIRIM-HERIOT, Najia, s. 183.

zaměstnávat Číňany, ať už přímo či nepřímo.⁴² Protičínská nálada vyvrcholila v roce 1882, kdy byl Kongresem Spojených států amerických přijat tzv. *Chinese Exclusion Act*.⁴³

⁴² KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 69.

⁴³ Americký zákon z roku 1882, který odpíral vstup do země všem čínským dělníkům. Vstup byl nadále povolen výhradně pro čínské obchodníky, učitele, studenty a státní úředníky.

3

Společenské neřesti a svobodní mládenci

3.1

Čtyři společenské neřesti

Podle Marlona Homa⁴⁴ bylo pro zámožnou kantonskou rodinu největším neštěstím, propadla-li hlava rodiny či jeden ze synů jedné z tzv. čtyř neřestí. Čtyřmi neřestmi se rozumí nevěra s prostitutkami, hraní hazardních her, nadměrné holdování jídlu a alkoholu a v neposlední řadě kouření opia. Věřilo se, že tyto neřesti mohly zruinovat nejen samotného závislého ale i celou jeho rodinu. Údajnou jedinou cestou jak se výše uvedeným svodům vyvarovat, bylo pěstování ducha podle učení Konfucia.⁴⁵

Prostředí amerických Chinatownů a zájmy čínských i nečínských obchodníků, kteří provozovali podniky s hazardem, prostitucí a opiem nebyly právě v souladu s konfuciánským učením a zásadami. „*Nově přichozí čínští emigranti stanuli tváří v tvář řadě neřestí, které byly považovány za nutné a nevyhnutelné zlo ve společnosti zoufalých mužů, kteří holdováním hazardu a prostituci unikali drsné realitě.*“⁴⁶ V čínské komunitě byla díky americkým zákonům totiž značná disproporce mezi počtem žen a mužů, což byl jeden z hlavních důvodů,

⁴⁴ HOM, Marlon K. *Songs of the Golden Mountain: Cantonese Rhymes from San Francisco Chinatown*, CA: University of California Press, 1987.

⁴⁵ HOM, Marlon K., s. 288.

⁴⁶ Tamtéž, s. 300.

proč se společenským neřestem vně Chinatownů ve Spojených státech amerických tak nebývale dařilo.

3.2

Svobodní mládenci

Jak již bylo zmíněno, když se ve 40. letech 19. století dostaly do Číny první zprávy o rozsáhlých nálezích zlata, tisíce obyvatel, kteří pocházeli převážně z provincie Guangdong, vycestovaly do Spojených států. Drtivá většina těchto emigrantů byla tvořena muži. Záměrem těchto emigrantů bylo ve většině případů rychle zbohatnout a vrátit se zpět do Číny. Emigrační zákony Spojených států téměř zamezovaly přistěhovalectví čínských žen, což mělo zabraňovat zakládání rodin a trvalému usazování čínských emigrantů. *„Tato opatření způsobila, že se v amerických Chinatownech formovala čistě staromládenecká společnost, ve které se hojně šířili nejrůznější neřesti. Mnoho z těchto svobodných mláďenců trávil svůj volný čas v zábavních podnikách, kde se kouřilo opium, hrály se hazardní hry a tam, kde se dala najít společnost prostitutek.“*⁴⁷ Připravení o možnost manželského svazku, vzdálení od rodné země, od svých rodin připomínajících a kladoucích velký význam na tradiční čínské hodnoty, propadali tito muži mnohým společenským neřestem a často vyhledávali společnost prostitutek. Slova čínského mudrce *Mencia*⁴⁸, že *„jídlo a sex jsou pudy“* se stala často

⁴⁷ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 42.

⁴⁸ Mencius – (372 př. n. l. - 289 př. n. l.) čínský filozof patřící mezi Konfuciovy žáky.

citovanými a měla sloužit k ospravedlnění vlastních činů, které byly proti konfuciánskému učení a morálce.⁴⁹

Již zmíněné zábavní podniky byly provozovány převážně samotnými Číňany, klientelu ovšem tvořili jak čínští dělníci, tak i dělníci nečínského původu. Důvodem byly nízké ceny, diskrétnost a bezpečnost. Záruku před policejními čistkami si majitelé zajišťovali uplácením městské policie a samotných politiků. Vysoké výnosy podniků provozujících nelegální obchod brzy přilákaly pozornost vyděračů a mnohých vlivných lidí, v jejichž moci bylo zajistit ochranu a bezpečnost nebo je pomocí svého vlivu odstranit. Výsledkem byl rychlý vznik nových zločineckých spolků, které využívaly své moci k vykořisťování těchto ilegálních podniků nebo ke spolupráci s nimi. Ze strany autorit se stále zvyšoval tlak regulovat a stíhat tyto rychle se rozrůstající nelegální organizace. Jejich členy byli většinou vlastní klienti z řad dělníků.⁵⁰

Je důležité uvést, že systematická ilegalizace mnoha oblastí života v čínských komunitách pouze přispěla k nárůstu nejrůznějších sociálních problémů, především pak kriminality v amerických Chinatownech. Nově schvalované zákony s rasistickým podtextem vytvářely vhodné prostředí pro zajišťování ilegálních služeb a nelegální dovoz různého druhu zboží, po kterých byla poptávka jak mezi Číňany, tak mezi občany jiného než čínského původu. *„Přísnost zákonů a neustálý nátlak na čínské emigranty dal vzniknout široké síti podsvětí, spolků a gangů, které si své fungování zajišťovaly buď násilím, nebo uplácením*

⁴⁹ SIU, Paul C. P. *The Chinese Laundry man: A Study of a Social Isolation*. New York: New York University Press, 1987, s. 250.

⁵⁰ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 43.

*vládnoucích autorit. Hojný nárůst ilegálních organizací způsobil, že se organizovaný zločin stal denním chlebem velké části čínsko-americké společnosti.*⁵¹ Zákony, které měly původně zabránit ilegální činnosti emigrantů a také samotné zákony, které zamezovaly vstup pro čínské ženy, tak daly vzniknout komunitě tvořené převážně mužskou populací. Velká míra kriminality, vysoký výskyt prostituce, šíření hazardu a mnohých chorob, byly druhotnými příznaky této uměle vytvořené společnosti.

⁵¹ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 43.

4

Čínské zločinecké organizace: prostituce a opium

4.1

Prostituce

Podle Hiraty má prostituce ve společnosti, která prochází překotnou industrializací dvojí ekonomickou funkci. Za prvé slouží k udržování pracovní síly svobodných mužů, což je v zájmu kapitalistického systému, který by jinak musel vynakládat vysoké částky na mzdy mužů s rodinami. Za druhé prostitutky národnostních menšin mohou sami sloužit jako levná pracovní síla. Hirata dále uvádí, že v komunitách emigrantů národnostních menšin přetrvávaly i jisté prvky otroctví.⁵²

Jak již bylo zmíněno, emigrační zákony, které zamezovaly vstupu do USA čínským ženám, způsobily disporci mezi počtem mužů a žen v čínské komunitě.⁵³ Mužům byla odepřena možnost zakládat rodiny a v neposlední řadě uspokojovat vlastní sexuální potřeby. Tato situace způsobila rozsáhlý výskyt prostituce, která řešila problém společnosti svobodných mládenců amerických Chinatownů.

⁵² HIRATA, Lucie Cheng. *Free, Indentured, Enslaved: Chinese Prostitutes in Nineteenth-Century America*, The University of Chicago Press, 1979, s. 3.

⁵³ Viz tabulka č. 1.

Tabulka č. 1

Počet čínských obyvatel ve Spojených státech amerických, 1860-1910

Rok	Muži	Ženy	Muži %	Ženy %	Poměr mužů na 100 žen
1860	33149	1784	94.9	4.1	1858.0
1870	58633	4566	92.8	7.2	1284.1
1880	100686	4779	95.5	4.5	2106.8
1890	103620	3868	96.4	3.6	2678.9
1900	89341	4522	95.0	5.0	1887.2
1910	66856	4675	93.5	6.5	1430.1

Zdroj: *United States Census of Population, 1960.*

Většina prostitutek byla do Spojených států dovážena z Číny, kde byly většinou prodány svými rodinami, uneseny nebo jinak donuceny k této práci. „Některé z těchto žen nastoupily tuto kariéru čistě dobrovolně stvrzením pracovní smlouvy, kterou si v mnoha případech nedokázaly díky své negramotnosti sami přechíst. Tak jako mnozí čínští dělníci, kteří se kvůli vysokým nákladům na cestu upisovali k práci na dlouhá léta, i tyto dívky měly podobný osud. I když bylo vlastnictví a nákup osob ve Spojených státech zakázáno, tento obchod prosperoval bez jakýchkoli větších obtíží a kontroly ze strany vládnoucích institucí.“⁵⁴

V 19. Století žilo mnoho rodin v Číně na pokraji bídy. Takové rodiny byly mnohdy nuceny

⁵⁴SEE, Lisa. *On Gold Mountain*. New York: St. Martin's Press, 1995, s. 17.

své děti odkládat, pronajímat nebo prodávat. Ženy a dívky, jejichž práce byla ceněna níže než práce mužů, byly často prvními oběťmi extrémní chudoby. Jedním z výhodných řešení byl prodej dívek právě za účelem prostituce.

Níže se nachází překlad jedné ze smluv, které byly prostitutky nuceny podepisovat:

„Xin Jin je zadlužena svému zaměstnavateli za cestu z Číny do San Franciska a tímto se zavazuje, že bude dobrovolně vykonávat práci prostitutky pro společnost Tan Fu po dobu čtyř a půl let, aby tak splatila zálohu 1205 yuanů (US \$524). K dlužné částce nebude připočten žádný úrok. Xin Jin nebude odměňována po tuto dobu mzdou. Po vypršení této smlouvy bude Xin Jin propuštěna a bude moci svobodně odejít. Pakliže bude požádána některým ze zákazníků, aby jej doprovodila mimo podnik Tan Fu, musí si od svého zaměstnavatele vyžádat povolení. V případě, že se nakazí některou z odporných chorob, bude do sta dnů poslána zpět. Po vypršení uvedené lhůty nenese zprostředkovatel žádnou zodpovědnost. V případě menstruačních obtíží je zaměstnané povolen měsíc odpočinku. V případě, že Xin Jin onemocní na delší dobu než patnáct dní, musí pracovat o měsíc déle, než je uvedeno. V případě, že otěhotní, musí zůstat o jeden rok déle. V případě, že Xin Jin uprchne před vypršením smlouvy, zaplatí veškeré náklady, které byly vynaloženy na pátrání a na její navrácení do podniku. Tato smlouva bude ponechána v držení zaměstnavatele jako důkaz vzájemné dohody.“⁵⁵

Tato smlouva nastiňuje kruté pracovní podmínky čínských prostitutek. Když se tyto informace dostaly do veřejného povědomí, vyvolalo to soucit a pohnutky. Mnozí Američané pomáhali zajišťovat útočiště pro čínské ženy, kterým se podařilo z nevěstinců uprchnout.

⁵⁵ SEE, Lisa, s. 15-16.

Hirata poukazuje na dvě významná období čínské prostituce. Prvním bylo období, kdy prostitutky pracovaly zcela svobodně a nezávisle na jakýchkoli podnicích a společnostech. V druhém období došlo ke změnám, které byly vyvolány vysokou poptávkou po sexuálních službách. Mnozí vycítili potenciál, který obchod se ženami skýtal a začal se rozvíjet organizovaný trh, kde se prostitutky stávaly polovičními otroky a oběťmi vykořisťování tajných společností, které si v roce 1854 přivlastnily monopol na obchod se ženami.⁵⁶

Během druhého období čínské prostituce v Kalifornii (1854-1925) vznikla široká síť organizací, které působily v USA, Kantonu a Hong Kongu. Tyto organizace se specializovaly výhradně na obchod se ženami.⁵⁷ Jednotlivé organizace se skládaly ze šesti menších článků, které se podílely na fungování celé sítě: (1) kuplíři, kteří nakupovali, lákali nebo unášeli čínské ženy; (2) dovozci, kteří zajišťovali import do USA; (3) majitelé nevěstinců; (4) čínští gangsteři, kteří chránili organizaci proti ostatním gangsterům a vyděračům; (5) policie, která byla uplácena, aby zajišťovala bezpečné fungování organizace; (6) nečínští majitelé nemovitostí v Chinatownech, kteří pronajímali Číňanům své pozemky a budovy za enormní částky.⁵⁸

Hirata uvádí, že hlavním dovozcem žen z Číny byla skupina *Hip Yeetong*⁵⁹. Podle odhadů se této organizaci podařilo dovézt do Spojených států mezi léty 1852 a 1873 okolo 6000 žen, což bylo 87 procent z celkového počtu čínských žen, které v těchto letech připluly

⁵⁶ HIRATA, Lucie Cheng, s. 8.

⁵⁷ Tamtéž.

⁵⁸ Tamtéž, s. 9.

⁵⁹ Tajná čínská společnost založena za účelem dovozu a prodeje čínských žen do Spojených států amerických.

do USA. Zvláštní administrativní poplatek, který organizace vybírala při dražbě prostitutek, činil \$40 za každou ženu. Z této částky bylo \$10 odváděno policii.⁶⁰

Odezvou ze strany amerických zákonodárců byl v roce 1870 zákon k zamezení únosů a importu mongolských, čínských a japonských žen k trestným či jiným nemravným účelům. Tento zákon v roce 1875 následoval zákon další, který zabraňoval vstupu do Spojených států čínským ženám, které by emigrovaly za účelem prostituce. Následoval již výše zmíněný zákon z roku 1882.⁶¹ Kombinace těchto tří zákonů ovšem obchodu se ženami nezabránila, pouze zvýšila náklady dopravních společností, které musely vynakládat mnohem vyšší částky na úplatky celním úředníkům. Podle Hiraty se po roce 1870 za ženu, která byla prodána v Kantonu za cenu \$50, platilo v San Francisku \$1000. V devadesátých letech devatenáctého století se tato částka dokonce vyšplhala na \$3000 ve zlatě.⁶²

Není potřeba zvláště rozvádět, že každý obchodník zainteresovaný do nelegálního obchodu se ženami potřeboval zvláštní ochranu před vyděrači, policií, únosci a dalšími faktory, které jakkoli ohrožovaly plynulý chod tohoto výhodného podnikání. Tuto ochranu poskytovaly právě organizace nazývané *tong*. Nejjednodušším způsobem jak si ochranu této organizace zajistit, byl samotný vstup do společnosti *tong*, která ovládala teritorium, v kterém majitel provozoval svůj podnik.

⁶⁰ HIRATA, Lucie Cheng, s. 10.

⁶¹ Tamtéž.

⁶² Tamtéž.

4.2

Opium

Ilegalizace opia ve Spojených státech je velmi úzce spjata s tehdejšími protičínskými postoji. „*Užívání opiátů v americké společnosti se datuje přibližně od počátku 19. století. Opiáty bylo možné pořídit bez lékařského předpisu v lékárnách či obchodech. V tehdejší době se neozývaly hlasy, které by se proti těmto zvyklostem jakkoli ohrazovaly, či dokonce požadovaly ilegalizaci tohoto narkotika.*“⁶³ Tento přezíravý postoj se ovšem začal měnit s přibývajícím počtem čínských emigrantů ve Spojených státech.

V roce 1875 bylo v San Francisku vydáno nařízení o zákazu kouření opia v kuřárnách a opiových doupatech.⁶⁴ „*Tehdy se mezi Američany proslýchalo, že mnohé ženy, mladé dívky a v neposlední řadě i bohatí muži z vysoce postavených rodin, byli lákáni do opiových doupat, kde byli mravně a jinak zcela zruinováni.*“⁶⁵ Tyto zvěsti měly motivovat přijetí výše zmíněného zákona. McIlwain ve své publikaci uvádí, že toto nařízení nebylo vydáno za účelem ochrany veřejného zdraví. Bylo spíše motivováno rasovou nesnášenlivostí a bylo namířeno výlučně proti čínským dealerům a kuřákům opia.⁶⁶

⁶³ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 59.

⁶⁴ Viz obr. č. 9.

⁶⁵ BRECHER, Edward M. *Licit and Illicit Drugs: The Consumers Union Report on Narcotics, Stimulants, Depressants, Inhalants, Hallucinogens, & Marijuana – Including Caffeine, Nicotine, and Alcohol*. Boston: Little, Brown, & Company, 1972, s. 42.

⁶⁶ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 59.

Výše uvedené opatření se minulo účinkem, což vedlo k přijetí dalšího opatření, které bylo vydáno v roce 1883. „*Americký kongres tehdy ustanovil zvýšení celní sazby z původních \$6 na \$10 za jednu libru opia. V roce 1887 byl dovoz surového opia užívaného k samotné výrobě opia ke kouření zcela zakázán. Výroba opia ke kouření byla nelegální pro Číňany a nadále povolena výhradně americkým občanům nečínského původu.*“⁶⁷ Zákony z let 1875-1887 měly pouze za následek nelegální pašování opia z Číny do Spojených států amerických. Obchodníkům, kteří se do té doby zabývali výlučně pašováním emigrantů a prostitutek, se zde otevřela další možnost zisku a využití jejich zkušeností z již dříve vytvořených sítí *guanxi*⁶⁸. Opium se tak stalo další významnou komoditou čínských obchodních společností. „*I přes velký tlak vymýtít tento nešvar z tehdejší společnosti, import opia do USA mezi léty 1860-1909 výrazně narůstal.*“⁶⁹ V roce 1909 byl přijat zákon, který zakazoval kouření opia zcela a pro každého, což vedlo ke zvýšení cen a postupně bylo opium nahrazeno jinými drogami.

⁶⁷ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 59.

⁶⁸ Síť kontaktů či známostí, na které se jedinec obrací, potřebuje-li zařídit záležitost, která není v jeho kompetenci. Fungování čínské společnosti je založeno na základě této myšlenky.

⁶⁹ Viz tabulka č. 2.

Tabulka č. 2

Legální import opia do USA, 1860-1909

Dekáda	Liber surového opia	Odhadovaný počet kuřáků opia
1860-1869	21176	8470
1870-1879	48049	19219
1880-1889	85988	34395
1890-1899	92462	36985
1900-1909	148168	59267

Zdroj: McIlwain, Jeffrey Scot. Organizing Crime in Chinatown, Race and Racketeering in New York City 1890-1910, s. 63.

4.3

Hazard

Číňané si s sebou vedle jiných kulturních zvyklostí přivezli do Spojených států vlastní hazardní hry. Hazard byl další oblíbenou neřestí ve společnosti čínských svobodných mládenců, kteří jím trávili mnoho volného času.

Stewart Culin byl vysoce uznávaným odborníkem, který se zabýval čínskou kulturou ve Spojených státech v 19. století. Ve svém článku uvádí, že mezi nejoblíbenější hry v tehdejší čínské komunitě patřil *fantan*,⁷⁰ stolní hra řízená krupiérem.⁷¹ Hrávalo se většinou v přízemích domů, tak aby byl snadný přístup pro kolemjdoucí, kteří se chtěli do hry zapojit. Culin dále uvádí, že *fantan* byl nejrozšířenější hazardní hrou, která byla organizována a kontrolována místními spolky, které provozovaly právě hazard. Další formou hazardu byly loterijní hry.⁷²

V americké společnosti byl hazard zakázanou aktivitou. Bylo tedy opět zapotřebí čínských organizací a gangů, které by zajistily bezpečné fungování herních podniků. Byly zde užívány podobné praktiky, jako tomu bylo u prostituce či opia. V případech, kdy se nepodařilo uplatit místní polici, bylo pak užíváno jiných metod. Herny si najímaly organizace *tong*, které se snažily zajistit bezpečný provoz těchto podniků. „*V ulicích pracovali hlídači a špehové, kteří v případě blížící se kontroly varovali majitele herny a samotné hráče. Postupem času byly herny přestěhovány do téměř nedobytných podzemních úkrytů, které byly opatřeny dubovými dveřmi a železnými petlicemi. V případě policejní razie tyto dveře zajistily dostatek času pro hráče a personál k vyklizení herny. Když policie odstranila takovou překážku a probíla se do takto chráněných podzemních heren, nenašla většinou nic, co by*

⁷⁰ Fantan 番攤 (*fāntān*) je stolní hra, která se hraje s množstvím čínských mincí nebo malých předmětů, které se zakrývají hracím pohárkem. Hráči se snaží uhádnout, kolik zůstane po té, co se mince či předměty vydělí čtyřmi a sázejí na výsledek. Samotný význam názvu je „opakované rozprostírání“ a vztahuje se ke způsobu, kterým se mince či předměty rozprostírají na hracím stole.

⁷¹ Viz obr. č. 6.

⁷² CULIN, Stewart. *The Gambling Games of the Chinese in America*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1891, s. 1-2.

*nasvědčovalo přítomnosti hazardu.*⁷³ Obchodní rizika, která provozování hazardních podniků obnášela, vyžadovala širokou síť organizací, které zajišťovaly nerušený a bezpečný provoz této ilegální činnosti. Tato síť byla mnohdy tvořena právě kriminálními organizacemi, kterými byly většinou již zmíněné spolky *tong*.

⁷³ McILLWAIN, Jeffrey Scot, s. 73.

5

Čínské společenské, obchodní a ilegální organizace

5.1

Historické pozadí

Život v čínské společnosti byl odedávna řízen různými spolky a organizacemi. Jedna z takových organizací byla například *Guangdong Huiguan*⁷⁴, založena již na počátku vlády dynastie Ming (1368-1644), která v minulosti poskytovala služby různého typu. Například zajišťovala studentům, úředníkům či obchodníkům přicházejícím z Guangdongu do Šanghaje či Pekingu ubytování, obchodní kontakty atd. Podobné společnosti byly podle stejného vzoru zakládány po celé Číně na regionální, okresní, městské, vesnické či klanové úrovni.⁷⁵

Podobně tomu bylo i v případě čínských komunit v zámoří. Nekopírovali sice přesně systém organizací zakládaných v Číně, ale řídily se jejich tradičním organizačním principem. V podstatě se jednalo o organizace tvořené lidmi ze stejné vesnice či rodu, kteří společně odcházeli do zámoří. Takové organizace pak měly svou základnu v některém z obchodů či pronajatých domů. Nově příchozím poskytovaly ubytování, pro své členy přijímaly dopisy z domova, umožňovaly nákup čínských produktů, poskytovaly místo, kde se členové takové organizace mohli setkávat, vyměňovat si informace a vzájemně si pomáhat. Zajišťovaly mezi sebou například pomoc pro chudé, nemocné, nakupovaly zbraně, podporovaly politická hnutí

⁷⁴ Společenská organizace založená ve 14. století v Kantonu.

⁷⁵ KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 24.

a revoluce v Číně atd. Ty z lépe organizovaných spolků fungovaly i jako úvěrové společnosti. Těmi nejvlivnějšími a nejsilnějšími byly již výše zmíněné *huiguan*.⁷⁶

Úkolem společností *huiguan* bylo poskytování služeb a ochrany vlastním členům. *Huiguan* se ovšem převážně soustředily na obchodní záležitosti. Hájily zájmy svých správních rad, které se skládaly převážně z obchodníků nebo jejich zástupců. Měly hlavní slovo v obchodních sporech členů organizace a sloužily jako úvěrové společnosti a pracovní agentury. Moc takové organizace závisela na počtu členů, velikosti ovládané oblasti, v které se nacházela a v neposlední řadě na vlivu svých obchodních oligarchů a velikosti jejich bankovních kont.⁷⁷

5.2

Spolky a organizace v amerických Chinatownech

Chinatowny ve Spojených státech amerických jsou kulturními, politickými a ekonomickými centry čínské emigrace. Většina čínských komunit má nepřehledné množství dobrovolných spolků a organizací a v dobře zavedených Chinatownech, jako například v New Yorku nebo San Francisku, se jich nacházejí stovky. Tyto spolky vždy hrály a hrají významnou roli týkající se veškeré organizace a údržby sociálního uspořádání a fungování uvnitř čínské společnosti.⁷⁸

⁷⁶ KWONG, Peter. – MIŠČEVIČ, Dušanka, s. 24.

⁷⁷ Tamtéž, s. 25.

⁷⁸ Tamtéž, s. 55.

Dalo by se říci, že jsou v základě dva typy organizací podílejících se na společenském uspořádání amerických Chinatownů: zákonné a nezákonné. Ty, které fungují v souladu se zákonem, řídí politický, ekonomický a sociální řád, zatímco ty nezákonné kontrolují ilegální aktivity jako například pašování drog, hazard, prostituci, lichvářství, vydírání a v neposlední řadě i nelegální převoz emigrantů do USA.⁷⁹ Co se týká nelegálních organizací v Chinatownech, uvádí se, že právě ony určují, které ulice patří té či oné společnosti a komu je v daných lokalitách povoleno operovat a provozovat ilegální činnost. O tomto uspořádání rozhodují právě organizace *tong*. „*Organizace tong si přivlastněním určité oblasti jako vlastního rajonu vynucuje finanční příspěvky od místních obchodních společností, které si jejich placením zajišťují svou vlastní bezpečnost a fungování. Placením těchto příspěvků se obchodní společnosti stávají i členy dané organizace. Úzce navázány na tong existují gangy, jejichž úkolem je zajišťovat stanovený řád, čímž je i řádné placení zmíněných příspěvků.*“⁸⁰ Toto nezákonné vnitřní uspořádání určuje i pravidla většiny ilegálních aktivit, kupříkladu hazardu a prostituce.⁸¹

Shrneme-li ve zkratce vlastní legitimní a nelegitimní organizaci společnosti v amerických Chinatownech, dalo by se říci, že tyto komunity mají vlastní strukturu, která řídí život uvnitř Chinatownů, a předepisuje pravidla pro jejich obyvatele. Ovlivňuje samozřejmě i zapojení obyvatel do politických, ekonomických, veřejných i ilegálních aktivit. Většina výše zmíněných organizací si sama zajišťuje vnitřní pořádek. Objeví-li se skupiny nebo jedinci,

⁷⁹CHIN, Ko-lin. *Chinese Subculture and Criminality*. Greenwood, 1990, s. 42.

⁸⁰CHIN, Ko-lin. *Chinatown Gangs: Extortion, Enterprise, & Ethnicity*. London: Oxford University Press, 1996. s. 13.

⁸¹Tamtéž.

kteří by se jakkoliv pokusili narušit fungování a vnitřní řád takové organizace, silnější společnosti pak rozhodují o řešení vzniklé problematické situace a o náležitě odezvě.⁸² Fakt, že neexistuje jediná hlavní organizace, která by zajišťovala bezpečnost, pořádek a fungování uvnitř komunity, donutil menší organizace k přijímání nekonvenčních metod, k zajištění vlastního fungování a zabezpečení vlastní ochrany.⁸³ Aby byly tyto společnosti, ať už legální, či nelegální, schopny zajistit svůj vnitřní i vnější řád, často spolupracují s gangy, které slouží k řešení případných vzniklých sporů. Tyto gangy mnohdy užívají zbraňových a násilných metod.

5.3

Organizace tong

Organizace *tong* jsou bratrskými organizacemi, které byly původně zakládány čínskými emigranty na území Spojených států v 50. letech 19. století. Díky trvalému zapojování do nezákonných aktivit jako hazardu, prostituce, pašování opia, vydírání a ilegální emigrace, jsou tyto organizace považovány americkými soudními a právními orgány za zločinecké a tudíž protizákonné.⁸⁴

V čínské komunitě v zámoří tyto spolky hrají a vždy hrály i další důležitou roli. Čínští přistěhovalci, mnohdy znevýhodnění americkými emigračními zákony, pro sebe

⁸² CHIN, Ko-lin, s. 14.

⁸³ Tamtéž.

⁸⁴ Tamtéž, s. 191.

ve společnostech *tong* vyhledávají, a v minulosti vždy vyhledávali potřebnou pomoc. Během uplynulých 150 let se ve Spojených státech, převážně na západním a východním pobřeží zformovalo přibližně na třicet těchto organizací. Tyto spolky se staly centry pomoci, sdružování a shromažďování a v neposlední řadě se zde vlastní členové setkávali, aby společně hráli hazardní hry. Mnozí čínští přistěhovalci dělnického původu přicházeli a přicházejí do těchto organizací zcela výjimečně, aby zde pouze vyhledali pomoc v případě nouze. Podnikatelé a obchodníci se zase stávají členy, aby získali potřebnou ochranu.⁸⁵ Většina těchto společností má svého prezidenta a viceprezidenta, tajemníky, pokladníky, účetní, členskou radu sestávající ze starších členů a oddělení pro styk s veřejností. V menších městech mají tyto organizace pouze své pobočky.⁸⁶ Dalo by se říci, že organizace *tong* působí jako výkonná moc vládních organizací amerických Chinatownů, a je většinou čínské komunity přijímána a respektována.

5.4

Vládnoucí organizace amerických Chinatownů

Společnost *Six Companies* reprezentovala šest nejsilnějších čínských obvodních spolků v USA a byla považována za velmi vlivnou a mocnou. V letech 1896-1897 ovšem prošla rozsáhlou vnitřní krizí, což bylo záminkou pro většinu čínských obchodníků spadajících pod tuto společnost, aby si převedla své peněžní účty k čínskému konzulátu

⁸⁵ CHIN, Ko-lin, s. 191.

⁸⁶ Tamtéž.

v NYC, a tak si pod jeho záštitou zajistila svobodu a nezávislost. Tento vývoj dal vzniknout nové, nezávisle vládnoucí organizaci s názvem *Chinese Consolidated Benevolent Association* (CCBA).⁸⁷

Ty z nejdůležitějších společností *tong* úzce spolupracovaly se CCBA. Stály za politickou a ekonomickou mocí této společnosti jako skrytá hrozba a vnucovaly členství čínským obchodníkům a dělníkům, kteří potřebovali ochranu. I když prostí čínští emigranti neměli v tomto spolku volební právo, byli povinni platit CCBA množství poplatků. „V případě východního pobřeží Spojených států amerických byl každý Číňan žijící ve státech *New York, Connecticut a New Jersey, automaticky členem CCBA. Členstvím vznikala povinnost platit nadační poplatek ve výši tří dolarů a roční členský poplatek, který činil jeden dolar. Dále pak byl každý Číňan povinen zaplatit tři dolary před vlastním návratem do Číny. Každý majitel prádelny pak musel platit navíc roční poplatek, který činil dva dolary. Vnitřní nařízení CCBA ukládala všem podnikatelům a obchodníkům hlásit veškeré obchodní transakce na vedení organizace. Za každou transakci byl účtován poplatek pěti dolarů.*“⁸⁸

Další funkcí této organizace byla kontrola nemovitostí v Chinatownech. Zavedla takzvané základní vlastnické právo, což v praxi znamenalo, že ať už byla nemovitost ve vlastnictví nebo ne, existoval zde poplatek za nemovitost samotnou, který musel být zaplacen v případě změny nájemce. Nový nájemce tak byl nucen zaplatit předchozímu nájemci poplatek určený tímto základním vlastnickým právem. Toto právo tak zvýhodňovalo ty, kteří přišli do New

⁸⁷ Historická čínská asociace působící v mnohých částech USA s početnou čínskou komunitou. Tato společnost byla registrována u Pekingské císařské vlády od roku 1884 a pak následně i ve státě New York.

⁸⁸ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 95.

Yorku před populační explozí, jmenovitě majetné a obchodníky.⁸⁹ Z výše uvedených faktů je zřejmé, že CCBA vytvořila vlastní pravidla fungování Chinatownů a měla neomezenou kontrolu nad členy vlastní komunity, z nichž získávala i vlastní profit.

O autoritářské povaze CCBA vypovídá následující případ starého muže jménem Ching, který vlastnil malou prádelnu, ve které sám pracoval přes dvacet let. „Když si uvědomil, že mu již na tomto světě nezbývá mnoho času, rozhodl se pro návrat do své rodné vlasti. S velkými obtížemi se mu podařilo svou prádelnu prodat za celkových 250 amerických dolarů. Podle pravidel nahlásil transakci CCBA. Po dvou týdnech obdržel vyrozumění od samotného prezidenta organizace, že svým jednáním porušil veškerá stanovená pravidla. Za celých dvacet let prý nezaregistroval vlastní živnost, nezaplatil povinný poplatek při založení živnosti, neplatil roční poplatky ani poplatky z nemovitosti. Spolu s těmito mu navíc byla udělena pokuta za porušení nařízení. Celková částka k úhradě nakonec činila 280 amerických dolarů. Ching se nakonec rozhodl si podnik ponechat, což mu bylo zamítnuto s odůvodněním, že prádelnu již prodal. Jenom díky dobročinnosti blízkých příbuzných a přátel se tomuto muži podařilo zaplatit vzniklý dluh spolu s poplatkem, který bylo předepsáno platit při návratu do Číny a v neposlední řadě i samotnou cestu domů.”⁹⁰ Tento příklad poukazuje na naprostou bezmoc členů čínské komunity, kteří neměli dostatek styků, financí či nebyli členy vedoucích organizací Chinatownů.

⁸⁹ Tamtéž.

⁹⁰ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 98.

Vnitřní nařízení CCBA byla zcela unikátní a zcela se lišila od nařízení a pravidel ostatních čínských organizací. Jinými slovy, bohatí a mocní vytvořili systém institucionalizovaného vydírání chudých a bezmocných. Tento systém se ničím nepodobal tradicím, zvyklostem a praktikám podobných asociací fungujících na území Spojených států amerických. Organizace CCBA tak vytvářela v mnohých Chinatownech vlastní zákony, normy a hodnoty zcela se lišící od těch amerických.⁹¹ Jak již bylo zmíněno, tato organizace úzce spolupracovala s organizacemi *tong*, které se staraly o prosazování těchto nezvyklých norem a nařízení v praxi. CCBA byla schopna zajistit ochranu pro ty, kteří si za ni zaplatili a vydírat ty, kteří platit odmítali či nemohli. Rostoucí moc CCBA, a dalších na ní úzce napojených asociací ovládaných bohatou elitou, vytvořily společnost, která byla těmito organizacemi zcela kontrolována, a ve které převládal silný pocit nerovnosti a bezpráví.

⁹¹ McILLWAIN, Jeffrey Scott, s. 95.

Závěr

Čínská emigrace ve Spojených státech procházela v devatenáctém století dramatickým vývojem. Po počátečním pozitivním přijetí se již v padesátých letech začaly zvedat první vlny nevole proti čínským přistěhovalcům. Na to reagovali američtí zákonodárci a postupně schvalovali zákony, které znevýhodňovaly Číňany a měly zamezit jejich dalšímu masovému přílivu či usazování v USA. Tyto zákony měly za následek, že se v amerických Chinatownech formovala společnost svobodných mládenců, v které se šířily mnohé společenské neřesti jako prostituce, hazard či nadměrné užívání opiátů.

Obchodní možnosti, které tyto nešvary představovaly, brzy přilákaly pozornost čínských podnikavců a ti postupně zformovali širokou síť podsvětí, která profitovala z prodeje zakázaného zboží. Dále začaly vznikat organizace, které zase obchodovaly s pracovní silou, pašovaly ilegální emigranty z Číny, z kterých se stali tzv. moderní otroci. Ty byly úzce napojeny na vládnoucí organizace a postupně tak společně ovládly celé Chinatowny a zřídily si rady a instituce vydávající vlastní nařízení a pravidla sloužící k vlastnímu obohacování, zneužívání a vydírání čínských přistěhovalců. Ti co kontrolovali tyto vedoucí organizace, vytvořili společnosti fungující na základě institucionálního zneužívání a vydírání prostých lidí, kteří byli zcela v jejich moci. Zajímavostí je, že tyto organizace takto fungovaly bez větších zásahů amerických vládních institucí, které byly soustavně upláceny, aby odvracely svou pozornost od problematiky společnosti amerických Chinatownů.

Resumé

Abstract

The aim of this study was to access the Chinese immigration to the United States of America. The work examines the reasons of the immigration, establishing of the Chinese communities and the integration within the American society.

The paper attempts to bring a general overview of the American immigration laws and their influence on the emerging Chinese communities. The final part touches forming of illegal organizations and gangs and their later control over daily life in American Chinatowns and exploitation of the Chinese immigrants all over the USA.

Seznam literatury

Bibliografie

AIRIM - HERIOT, Najia. *Chinese Emmigrants, African Americans, and Racial Anxiety in the United States, 1848-82*. Urbana: University of Illinois Press, 2003.

BRECHER, Edward M. *Licit and Illicit Drugs: The Consumers Union Report on Narcotics, Stimulants, Depressants, Inhalants, Hallucinogens & Marijuana – Including Caffeine, Nicotine and Alcohol*. Boston: Little, Brown & Company, 1972.

COOLIDGE, Mary Roberts. *Chinese Immigration*. New York: Henry Holt, 1909.

CULIN, Stewart. *The Gambling Games of the Chinese in America*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1891.

HIRATA, Lucie Cheng. *Free, Indentured, Enslaved: Chinese Prostitues in Nineteenth-Century America*. The University of Chicago Press, 1979.

HOM, Marlon K.. *Songs of the Golden Mountain: Cantonese Rhymes from San Francisco Chinatown*. CA: University of California Press, 1987.

CHIN, Ko-lin. *Chinatown Gangs: Extortion, Enterprise, & Ethnicity*. London: Oxford University Press, 1996.

CHIN, Ko-lin. *Chinese Subculture and Criminality*. Greenwood, 1990.

KWONG, Peter – MIŠČEVIČ, Dušanka. *Chinese America. The Untold Story of America's Oldest New Community*. New Press, 2005.

McILLWAIN, Jeffrey Scott. *Organizing Crime in Chinatown: Race and Racketeering in New York City, 1890-1910*, 2004.

PURCELL, Victor. *The Chinese in Malaya*. London: Oxford University Press, 1948.

SEE, Lisa. *On Gold Mountain*. New York: St. Martin's Press, 1995.

SIU, Paul C. P. *The Chinese Laundry man: A Study of a Social Isolation*. New York: New York University Press, 1987.

TAKAKI, Ronald. *Strangers from a Different Shore: A History of Asian Americans*, New York: Little, Brown and Company, 1998.

Internetové odkazy:

DOOLITTLE, H. J. T. *Chinese-American contribution to transcontinental railroad*. [online]
Vystaveno 29. 4. 1999 [cit. 2012-04-01]

Dostupné z: <http://cpr.org/Museum/Chinese.html>.

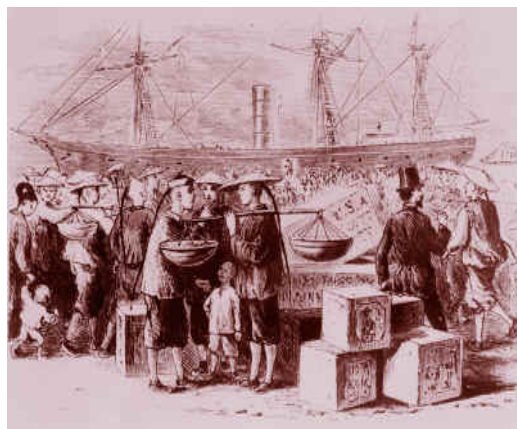
Obrázková příloha

(Obr.1)

Portrét chudé rodiny z oblasti jižní Číny, pol. 19. století

(Kelton Foundation)

(Obr.2)

Cestující před plavbou do Kalifornie, Guangdong, Čína

(California Historical Society)

(Obr. 3)

Čínský dělník těžící zlato v Kalifornii, polovina 19. století

(autor neznámý)

(Obr.4)

Čínští dělníci, výstavba transkontinentální železnice v USA, 1898

(California Historical Society)

(Obr. 5)

Čínský obchod v USA, 1898

(Roy Graves)

(Obr. 6)

Stolní hra fantan, Chinatown

(The Cosmopolitan, červen 1888)

(Obr. 7)

Strážce herny

(Harper's Weekly, 22. květen, 1875)

(Obr. 8)

Studie čínského emigranta

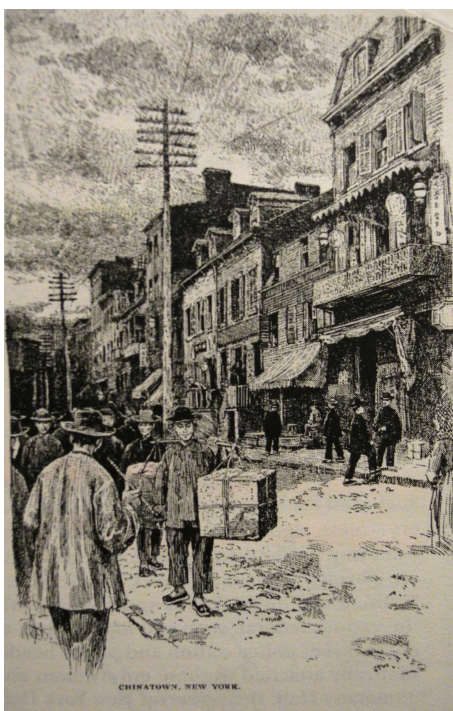
(Harper's Weekly, 25. srpen, 1888)

(Obr. 9)

Newyorské opiové doupě s mezinárodní klientelou

(Harper's Weekly, 8. Říjen 1891)

(Obr. 10)

Ulice newyorského Chinatownu

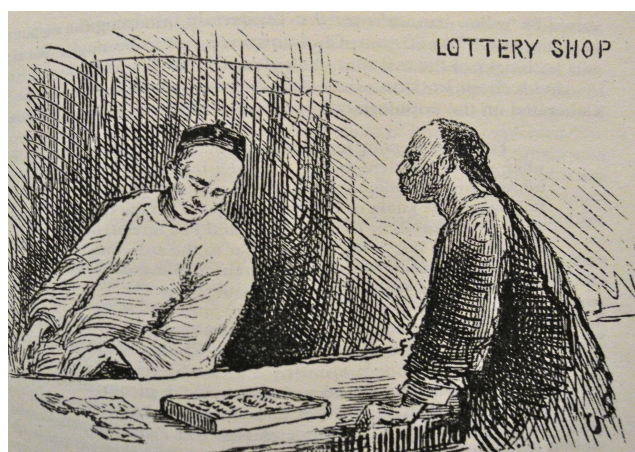
(The Cosmopolitan, červen 1888)

(Obr. 11)

Modlitba v chrámu Joss, 16 Mott Street, New York City

(The Cosmopolitan, červen 1888)

(Obr. 12)

Výjev z loterijní herny

(Harper's Weekly, 22. Květen)

